

Årsplan 2014-2016

Kulturhistorisk museum

Innledning

(Kommer senere - skrives som museumsdirektørens innledning etter sluttbehandling i styret)

Innhold

I. Et grensesprengende universitet - kunnskapspolitikk og forskning

II. Læringsuniversitetet - undervisning

III. Et samfunnsengasjert universitet - utstillinger, formidling, samlingsforvaltning, digitalisering

IV. Et handlingskraftig universitet - økonomi og fysiske rammebetingelser

V. Det gode universitet - personal, HMS, opplæring

Et grensesprengende universitet

KHM Mål: KHM skal ha en sammenhengende forsknings-, forvaltnings- og formidlingsstrategi, der museet disponerer sine ressurser slik at de bidrar til å styrke kjerneaktiviteten.

Risikovurdering

Beskrivelse	Sannsynlighet	Konsekvens
Utilfredsstillende finansiering over basistildelingen, manglende effekt av de nye incentivmodellene for forskningsfinansiering og bortfall av forutsatte inntekter fra NFR/EU og øvrige eksterne kilder, kan resultere i at KHMs budsjettssituasjon forblir trang og presset.	Moderat	Planlagte forskningsoppgaver i tråd med ny forskningsstrategi og ny forskningsprofil må bortfalle eller reduseres i omfang. Den faglige og forskningsmessige utviklingen stagnerer. Den forskningsbaserte samlingsforvaltningen kan bli skadelidende. Arbeidet med de faste, lovpålagte forvaltningsoppgavene går på bekostning av forskningen.

KHM-strategi

KHM skal styrke museumsorganisasjonen i henhold til samfunnsmandatet som kunnskapsinstitusjon.

Tiltak 1: Oppfølging og konkretisering av den nye kunnskapspolitikken i KHMs «Funksjonsanalyse» - innarbeiding av nytt «Forskningsråd», realisering av de tre F'er, utvikling av ny forskningsstrategisk plan

KHMs nye kunnskapspolitikker bygger på arbeidet gjort i den såkalte «Tankesmie-rapporten», avgitt våren 2012. Tiltakene i rapporten ble fulgt opp konkretisert gjennom KHMs funksjonsanalyse, som ble besluttet av KHMs styre i juni 2013 og iverksettes formelt fra 1. januar 2014.

Som del av den nye politikken er det allerede i 2013 opprettet et «Forskningsråd», med nytt mandat og en annen sammensetning enn det KHMs tidligere forskningsutvalg hadde. Blant punktene i mandatet som har fått ny vekt og ny innretning er de forskningsstrategiske og forskningsinitierende oppgavene. En viktig oppgave i 2014 blir innarbeiding av rådets arbeid i KHMs samlede forskningsstrategiske praksis, herunder særlig utvikling av modellen med «de tre F'er» og samspillet mellom forsknings- og utstillingsproduksjon. Et tredje viktig oppgave i 2014-15 blir utvikling av en ny forskningsstrategisk plan (inkl. «faglige prioriteringer») innenfor rammen av arbeidet

med utvikling av ny «Strategi 2020» for KHM (jfr. tiltak x).

Tiltak:

- a) Utvikling av Forskningsrådets nye «rolle» i samsvar med fastsatt mandat, innarbeiding av rådets arbeid i KHMs samlede forskningsstrategiske praksis.
- b) Videre utvikling av modellen med «de tre F'er», herunder særlig samspillet mellom forsknings- og utstillingsproduksjon.
- c) Integrering av samlingsrelatert arbeid i stillingsbeskrivelser og arbeidsplaner for alle vitenskapelige stillinger.
- d) Oppfølging og kultivering av prosjektkulturmodellen.
- e) Utarbeiding av ny forskningsstrategisk plan, inkl. «faglige prioriteringer» i samsvar med den nye kunnskapspolitikken og innen rammen av arbeidet med ny «Strategi 2020».

Frist for gjennomføring: a), b), c) og d): løpende i hele planperioden; e): 31.12.15

Ansvar: Museumsdirektøren, forskningsrådet, utstillingsrådet, seksjonslederne

Tiltak 2: Øke forskningsproduksjonen nasjonalt og internasjonalt

Et hovedmål med KHMs nye kunnskapspolitik er styrking av forskningsproduksjonen, nasjonalt og internasjonalt. En viktig forutsetning for oppfølgingen av dette er at prinsippet om 50/50-fordeling mellom forskning og musealt arbeid fastholdes stramt. Det er i 2012-13 også iverksatt, eller planlagt, flere incentivpregede og forskningsstimulerende tiltak, og tiltak av organisatorisk og administrativ karakter som skal bidra til å fremme målsetningen. Fokuset i planperioden vil ligge i konkretisering og videre oppfølging av disse tiltakene.

Tiltak:

- a. Videreføring av modellen med tilbakeføring av incentivmidler til seksjonene, ytterligere fokus på bruk av disse til forskningsfremmende tiltak.
- b. Utvikling av Forskningsrådets rolle som forskningsunderstøttende og forskningsinitierende instans.
- c. Etablering av KHMs «Røde rom» på Økern som forskningsgenerende tiltak - et sted for kreativitet, prosjektutvikling og konsentrert arbeid.
- d. Utvikle gode redskaper for arbeidsplanlegging og registrering av det museale arbeidet, bruk av individuelle arbeidsplaner.
- e. Oppfølging av prinsippet om at forskere frikjøpt til eksternt finansierte forskningsprosjekter kan erstattes med vikar, dersom finansiering er mulig å etablere.
- f. Utvikle modell der vitenskapelig personale er medforfattere for å støtte uerfarne skribenter.
- g. Følge opp målsetning om at veiledere publiserer eller arrangerer en konferanse sammen med sin stipendiat, som del av veiledningen.

Frist for gjennomføring: a, b, e, f, g: løpende; c): 01.04.15; d: 30.06.14

Ansvar: a, b, e, f, g: museumsdirektør, forskningsrådet, seksjonslederne, forskningsrådgiver, c: avdelingsdirektør/KJB/EA, d: administrasjonen/ledergruppen,

Tiltak 3: Oppfølging av tiltakspakke for økt gjennomstrømning av KHMs PhD-studenter

Det ble i 2012 vedtatt nye retningslinjer for tilsetting og oppfølging av KHMs stipendiater. Viktige elementer i disse var bl.a. normaltilsetting på 3 år, og 12 måneders gjennomføringsstipend for de som leverer avhandlingen innen 3 år. Tiltakenes budsjettmessige konsekvenser er innarbeidet i års- og langtidsbudsjettene. Som del av arbeidet med å styrke det faglige og sosiale samspeilet innad i stipendiatgruppen, er det foretatt en fysisk samlokalisering av stipendiatene i et felles kontormiljø. I de kommende årene vil hovedfokuset ligge på oppfølgingen av de nye bestemmelsene, og særlig på faglig stimulering gjennom kvalitetsheving i veiledningsarbeidet m.v.

Tiltak:

- a. Bevisstgjøring av veileders og prosjektleders roller i PhD-løpet, tydeliggjøring av ansvaret for at de faglige, tidsmessige og økonomiske rammene for PhD-prosjektene overholdes.
- b. Oppfølging av bestemmelsen om at veileder og stipendiat hvert halvår skal rapportere til museumsdirektøren om fremdriften i prosjektet.
- c. Gjennomføring av workshop/seminar for stipendiatveiledere.
- d. Samarbeid med de PhD-tildelende enhetene på SV- og HF-fakultetet om styrking og kvalitetssikring av veiledningsløpet for KHMs stipendiater.
- e. Utvikle faglige og sosiale fellesarenaer for stipendiatene.

Frist for gjennomføring: b: 30.06.13; c: 31.12.14; a, d, e: løpende.

Ansvar: Museumsdirektør, forskningsrådgiver, forskningsrådet.

Tiltak 4: Øke eksterne bevilgninger til forskning - faglig og administrativ tilrettelegging

Det skal skapes miljøer og rammevilkår som skal virke stimulerende for tverrfaglig samarbeid ved utarbeidelse av prosjektsøknader. Viktige tiltak er:

- a. Etablering av ordninger for faglig støtte til gjennomføring av søknadsprosesser.
- b. Styrke de administrative støttefunksjonene for arbeidet med prosjektsøknader gjennom etablering av administrasjonens nye «prosjektdesk».
- c. Gjennomføre årlig KHM-seminar om forskningsfinansiering.
- d. Utarbeide manual for budsjettering av eksternt finansierte forskningssøknader

Frist for gjennomføring: a, b, c: 01.04.13; d: 31.12.13

Ansvar: a: Forskningsutvalget, forskningsrådgiver; b, c, d: administrasjonen i samarbeid med forskningsrådgiver og forskningsrådet.

KHM-strategi

KHM skal etablere museet som en ledende internasjonal forskningsinstitusjon innenfor vikingtid.

Tiltak 5: Forskning knyttet til sikring og bevaring av Osebergfunnene - "Saving Oseberg"

Gjennom KD- og UiO-tildelinger er det sikret full finansiering for første 3-årsperiode av KHMs store "Saving Oseberg-prosjekt". Prosjektet - som erstatter det tidligere «Alunprosjektet» - er det første skritt i retning av en langsiktig bevaringsstrategi for alunkonservert tre og de unike arkeologiske samlingene på Vikingskipshuset. Forskingen fokuserer på tilstand, nedbrytning, karakterisering og utvikling av materialer og metoder for rekonservering av alunkonservert tre. Det er vedtatt en detaljert prosjektplan for prosjektets del 1, og styringsordninger for prosjektet er fastsatt. Prosjektets nye faglige personale vil komme på plass høsten-2013/vinteren-2014. I regi av UiOs eiendomsavdeling er en egen brakkerigg for prosjektet under planlegging på Bygdøy. Den store utfordringen i første del av 2014 vil være at fremdriften i arbeidet med brakkeriggen ikke forsinkes slik at den faglige fremdriften i prosjektet forsinkes.

Prosjektet skal:

- a. Dokumentere de alunkonserverte tregjenstandene ved hjelp av 3D-skanning og røntgen.
- b. Utvikle materialer og metoder for rekonservering av alunkonserverte tregjenstander i Osebergsamlingen.
- c. Etablere et forskningslaboratorium med avansert analyseutstyr.
- d. Utføre forebyggende tiltak i forhold til alle samlingene på Vikingskipshuset.
- e. Publisere og formidle resultater fra prosjektet.

Frist for gjennomføring: Prosjektet går til desember 2016

Ansvar: Prosjektleder SO, prosjektets styringsgruppe, samarbeidende seksjoner v/seksjonslederne (SF, AS, UPS).

Tiltak 6: Gjennomføre større forskningsprosjekter innen vikingtid

KHM vil i planperioden arbeide med flere større forskningsprosjekter innen vikingtid. Flere av prosjektene har ulike typer av ekstern finansiering. Det er også etablert finansieringsgrunnlag for videre utvikling av vikingtidsforskningen gjennom tildeling av 3 mill. kr. over tre for KHMs SFF-finalist innen vikingtidsforskning. De ulike prosjektene har som mål, i tillegg til sikring/bevaring av Osebergfunnene (se tiltak 5), å bidra til utvikling av KHM som ledende innenfor den internasjonale vikingtidsforskningen. Nye prosjekter vil igangsettes, mens følgende vil bli videreført:

- a. "Kongsgårdsprosjektet Avaldsnes".
- b. "Gokstad Revitalisert".
- c. "Sosial identitet og geografisk mobilitet - arkeologisk-naturvitenskapelig undersøkelse av yngre jernalders skjelettgraver fra Norge (SIGMA)".
- d. "The Assembly Project. Meeting Places in Northern Europe AD 400-1500 (TAP)".
- a. "Frozen Past/SPARC".
- b. "Religion og penger". Vikingtid/middelalder.
- c. Prosjektutvikling og internasjonal nettverksbygging i kjølvannet av status som finalist for SFF-søknad innen vikingtidforskning.

Frist for gjennomføring: Løpende i henhold til prosjektplaner.

Ansvar: Seksjonsledere AS og SF, aktuelle prosjektledere, forskningsrådet.

KHM-strategi

KHM skal være landets fremste arena for forskning og formidling av kulturvariasjon i tid og rom.

Tiltak 7: Gjennomføre forskningsprosjekter innenfor satsingsområdet "Materialitet, representasjon og samfunn: Etnografiske studier av kulturell variasjon"

Etnografisk seksjons fellesprosjekt "Making sense through the senses" videreføres både som et internfinansiert prosjekt og som et prosjekt det søkes midler om fra NFR. Oppstart av eventuelle prosjekter som innvilges finansiering Norges forskningsråd:

- a. *Making sense through the senses: Exploring the aesthetics of ritual*, (ledelse KHM Øivind Fuglerud)
- b. *Norwegian Network on the Anthropology of Mobilities*, ISP-ANTRO (deltakelse KHM & NTNU, ledelse NOVA)
- c. *Anthropos and the Material: Challenges to Anthropology* (deltagelse UiB, KHM, ledelse SAI)

Frist for gjennomføring: Løpende iht. prosjektplaner.

Ansvar: Seksjonsleder SENK, leder avd. etnografi og aktuelle prosjektledere.

Tiltak 8: Organisere internasjonal konferanse om temaet "Cultures of Knowledge"

Konferansen vil bringe sammen deltakere fra ulike akademiske disipliner med et fokus på kunnskap som viktig for forståelse av tilhørighet og kultur møter.

Frist for gjennomføring: 01.05.2015

Ansvar: Professor Kjersti Larsen, seksjonsleder SENK, leder avd. etnografi.

Tiltak 9: Organisere seminarer og ”magiske sirkler” om håndverksproduksjon, verdi og andre temaer innenfor materielle kulturstudier av tverrfaglig interesse

Frist for gjennomføring: Løpende

Ansvar: Seksjonsleder SENK, leder avd. etnografi.

Tiltak 10: Deltakelse i nettverk, utvikling og gjennomføring av forskningsprosjekter innen steinalder

Deltagelse i nasjonale og internasjonale nettverk innen steinalderforskning, herunder Pionernettverket (NFR-satsning på universitetsmuseene) og Nordic Blade Technology Group (med finansiering fra Norkorp og STINT).

Frist for gjennomføring: Løpende i henhold til søknadsfrister og prosjektplaner.

Ansvar: Seksjonsleder AS og professor Håkon Glørstad.

Tiltak 11: Fornyet satsning på ARKTIS-forskningen

Gjennom tilsetting av ny vitenskapelig stilling (1.amanuensis) og stipendiat ved SENK/avd. etnografi fra januar 2014 fornyes satsningen på forskning knyttet til den etnografiske Arktis-samlingen. Viktige tiltak er:

- Innlede forskningssamarbeid med den arkeologiske pionersatsningen (se tiltak xx) for å oppnå synergieffekter.
- Arbeide for finansiering av ny Arktis-utstilling
- Revisjon av samlingen av de etnografiske draktene fra Arktis (se tiltak x, REVITA-satsinger 2014).

Frist for gjennomføring: Igangsettes når tilsetting er iverksatt

Ansvar: Seksjonsleder ES og KS

Tiltak 12: Utvikling av forskningsstrategi for bergkunst

Mer enn halvparten av norske helleristningslokaliteter (ca. 950 av 1700) er plassert i KHM's museumsregion. Det er et stort forskningspotensial knyttet til dette materialet. KHM må i årene som kommer etablere en forskningsstrategi som ivaretar kunnskapsutviklingen innenfor dette fagfeltet. Gjennom det nye ”Bevaringsprogrammet for Bergkunst” (BERG) finansierer Riksantikvaren 60 % av bergkunstvirksomheten ved KHM. Et viktig mål vil være at nye forskningsprosjekter kan legges ved siden av pågående virksomhet og trekke veksler på den eksisterende kunnskapsutviklingen.

Viktige tiltak i planperioden vil være:

- Styrking av det internasjonale forskningssamarbeidet innen bergkunst, i første omgang med Arizona State Museum, University of Arizona, USA. Utvikling av nye perspektiver i den skandinaviske fagdebatten gjennom erfaringsoverføring fra den tverrvitenskapelige bergkunsthforskningen i USA (bl.a. arkeologi, sosial-antropologi, semiotikk og lingvistikk).
- Forskningssamarbeid med Arizona State Museum, University of Arizona, Coconino National Forest, University of Northern Arizona, m.fl.
- Gjennomføre internasjonalt forskningsseminar ved KHM 2014 «Rock Art – landscape, Style and Ethnicity».
- Utarbeidelse av prosjektsøknad for nytt internasjonalt forskningsprosjekt med ulike internasjonale samarbeidspartnere der bergkunst og landskapsanalyser vil stå i sentrum.

Frist for gjennomføring: Løpende i henhold til søknadsfrister og prosjektplaner

Ansvar: Seksjonsleder FS og førsteamanuensis David Vogt

Tiltak 13: Utvikling av forskningsstrategi for runologi

Runearkivet har ansvar for undersøkelse, dokumentasjon og publisering av alle norske runeinnskrifter. Det overveldende flertall av disse er fra (høy)middelalderen, og nesten halvparten kommer fra Bryggen i Bergen. Det er et stort forskningspotensial knyttet til dette materialet. Viktige tiltak i planperioden vil være:

- Styrking av det internasjonale forskningssamarbeidet innen runologi (f.eks. gjennom planlegging og deltakelse i de årlige, internasjonale feltrunologmøtene; redigering sammen med Uppsala Runic Forum og Uppsala universitet, av tidsskriftet Futhark: International Journal of Runic Studies)
- Deltakelse og ledelse av det humanistiske forskningsprosjektet ved Det norske vitenskapsakademiets «Centre for Advanced Study: «Reading and interpreting runic inscriptions: the theory and method of runology» (2013-2014).
- Bistå Uppsala Runforum (Uppsala Runic Forum) i arbeidet med reetablering av hovedfunksjonene til «Nytt om runer»: Meldingsblad om runeforskning (trykt årlig 1986-2004 ved Runearkivet), herunder presentasjon i nettformat av årlige nyfunn av runeinnskrifter internasjonalt og årlige runebibliografier.
- Bidra med nett-meldinger av nyfunn av runeinnskrifter i Norge 2004-2013 til bruk ved Uppsala Runforums reetablering av hovedfunksjonene til "Nytt om runer".
- Planlegge nettpublisering av Runearkivets database og digitaliserte utgaver (Dokumentasjonsprosjektet 1994-1996).
- Oppfølging og kvalitetssikring av Samnordisk Runtexdatabas ved Uppsala universitet.
- Bistå i prosjekt "Agla Hagla", en kunstnerisk og samfunnsengasjert presentasjon av Runearkivet, finansiert av Norsk Kulturråd i 2013-2014 under utlysningen "Hva er det med arkiv?", med utstilling (eventuelt ved KHM) i 2014.

Frist for gjennomføring: Løpende i henhold til søknadsfrister og prosjektplaner.

Ansvar: Seksjonsleder AS, professor James E. Knirk.

Tiltak 14: Starte planlegging for oppretting av et analyselaboratorium for kulturminneforskning

I forbindelse med forskningsprosjektet «Saving Oseberg» (jfr. tiltak x) etableres det et avansert analyselaboratorium ved KHM. Analyseutstyret vil utgjøre kjernen i KHM's fremtidige laboratorium for undersøkelser og forskning på kulturhistorisk gjenstandsmateriale. Det nye laboratoriet vil styrke og modernisere grunnlaget for forskning innen konserveringsvitenskap, arkeometri, kunstteknologi og arkeologi i Norge. Utfordringen vil ligge i å sikre driften av laboratoriet etter at Saving Oseberg-prosjektet er avsluttet. KHM vil derfor, i samarbeid med IAKH, øvrige UiO-enheter og evt. eksterne partnere, starte arbeid med utvikling av modeller for drift, bemanning og finansiering av et slikt laboratorium på permanent basis.

Viktige tiltak i 2014 vil være:

- Kartlegge aktuelt og potensielt analyseutstyr
- Kartlegge samarbeidsrelasjoner og interesse for prosjektet internt ved KHM og ved UiO, herunder IAKH, men også ulike museer i Oslo-/Østlandsområdet.
- Kartlegge kompetansebehov.
- Utvikle konsept- og finansieringsplan.

Frist for gjennomføring: 31.12.14

Ansvar: Museumsdirektør, seksjonsleder SF og AS.

KHM-strategi

KHM's innsamling og samlingsforvaltning skal være forskningsbasert.

Tiltak 17: Spisse og målrette den forvaltningsinitierte utgravningsvirksomheten i tråd med museets faglige programmer og kunnskapsmodell

KHM vil videreføre arbeidet med å styrke grunnlaget for en forskningsbasert kulturminneforvaltning. Nye faglige programmer og revideringen av eksisterende må gis prioritet, da disse representerer den vitenskapelige plattformen for en mer spisset og målrettet utgravningsvirksomhet. Fordelingen av innkomne dispensasjonssaker for faglig vurdering og prosjektering skal foretas i henhold til faglig spisskompetanse. Det samme gjelder fordelingen av prosjektportefølje.

Det viktigste tiltak for oppfølging av tiltaket i 2014 vil være:

- Videreutvikle modellen med de 3 «F'er», fortsette arbeidet med initiering av prosjekter som fremmer samspillet mellom kulturminneforvaltning og forsknings- og utstillingsprosjekter.

Frist for gjennomføring: Løpende

Ansvar: Seksjonsleder AS, fagdirektør.

Tiltak 15: Utvikling av film og foto som redskaper i innsamlingspolitikken for de etnografiske samlingene

Videreføre tiltak for å heve kompetansen til ansatte og stipendiater ved SENK på området foto/film som redskap for etnografisk dokumentasjon, gjennom kurs og ved å realisere mindre filmprosjekter.

Frist for gjennomføring: Løpende i 2013-14

Ansvar: Seksjonsleder ES

KHM-strategi

KHM skal være en aktiv deltaker og premissleverandør for faglig og tverrfaglig samarbeid og nettverksbygging.

Tiltak 16: Oppfølging av NFR-prosjektet "Strategisk satsing for universitetsmuseene"

KD har i perioden 2009-2014 avsatt 30 mill. kr. for å fremme det forskningsstrategiske samarbeidet mellom Norges seks universitetsmuseer. KHM er koordinator for prosjektets arkeologiprogram og deltaker i programmet for museologi.

KHM skal:

- Lede arkeologisatsingen i "Forskning i fellesskap".
- Lede delprosjektet "Pionerbosetning i Nord-Europa".
- Aktiv deltagelse i delprosjektet "Utmarksarkeologi".
- Bidra aktivt til utarbeiding av nye søknader om forskningsprosjekter.
- Fremme nettverksbygging og faglig samarbeid.
- Følge opp prosjektets kommunikasjonspakker.
- Være bidragsyter og pådriver i programmet for museologi.
- Følge opp prosjektet «Utstillinger som kunnskapsgenererende virksomhet».

Frist for gjennomføring: Innen utløpet av 2015.

Ansvar: Prof. Håkon Glørstad (koordinator arkeologiprogr.); prof. Larsen/førsteam. Bergstøl/stipendiat Wangen/forsker Rundberget (utmarksprogr.); prof. Arne Røkkum/museumslektor Martin Saltnes/post.doc. Peter Bjerregaard (koordinatorer

museologiogr.); museumsdirektøren, seksjonslederne.

Tiltak 17: Samarbeid med det organiserte metallsøkermiljøet og aktuelle partnere i kulturminneforvaltningen om undersøkelse av bevaringsforholdene for arkeologiske funn i landbrukets pløyejord

De siste årenes økte tilfang av metallsøkerfunn, hvorav mange i landbrukets pløyejord, har aktualisert behovet for en nærmere belysning av oppbevaringsforholdene i pløyejorden. Det kan også være interessant å undersøke om en systematisk monitoring av funnlokaliteter kan gi ny og fordypet kunnskap om lokalitetenes art og datering. Problemstillingen er også aktualisert av at landbruket i årene som kommer skal foreta et omfattende dreneringsarbeid, et arbeid som ikke er omfattet av kulturminneloven. I første omgang vil det være aktuelt å kartlegge mulighetene for oppfølging av dette gjennom en forelesningsrekke og et tverrinstitusjonelt seminar våren 2014.

Tiltak:

- a. Gjennomføre et tverrinstitusjonelt seminar om bevaringsforhold, art/datering m.v. av arkeologisk gjenstandsmateriale funnet i pløyejorden ved metallsøking.
- b. Undersøke mulighetene for etablering av et faglig program for den videre oppfølgingen av dette, herunder kartlegging av mulige samarbeidspartnere og av finansieringsgrunnlag.

Frist for gjennomføring: a og b: 31.12.14.

Ansvar: Seksjonsleder AS og SF i samarbeid med aktuelle partnere i kulturminneforvaltningen og i det organiserte metallsøkermiljøet.

Tiltak 18: Starte planlegging for oppretting av et tettere samarbeid med Kon-Tiki museet, Sosialantropologisk institutt og det sosialantropologiske miljøet ved KHM

For å styrke og modernisere det tverrfaglige samarbeidet skal mulighetene for å utvikle et miljø for arkeologisk og sosialantropologisk forskning på Oseania utredes. Seksjonsleder AS, Mads Ravn, er nå medlem av Kon-Tikimuseets styre. Relevante forskningstemaer er kolonisering, agrarbosetning, domestisering og teknologi.

Frist for gjennomføring: 01.01.14: Konsept og finansieringsplan skal foreligge.

Ansvar: Seksjonsleder AS og SENK/etno i samarbeid med Sosialantropologisk Institutt ved UiO (Ingjerd Höem) og Kon-Tikimuseet.

Læringsuniversitetet

KHM Mål: *Forskerutdanningen innenfor arkeologi og sosialantropologi skal holde en høy internasjonal standard.*

Risikovurdering

Svakt risikobilde – risikovurdering unødvendig.

KHM-strategi

Utvikle undervisningssamarbeid med institutter ved UiO hvor det er potensial for gjensidig faglig utbytte.

Tiltak 19: Oppfølging av eksisterende undervisningsavtaler mellom KHM og aktuelle institutter ved HF- og SV-fakultetet, og evt. inngåelse av avtaler med andre UiO-institutter

Det ble i 2010 inngått samarbeidsavtaler om undervisning mellom KHM og IAKH/HF (arkeologi, konserveringsvitenskap), IKOS/HF (museologi), ILN/HF (runologi) og SAI/SV (sosialantropologi). Avtalene forutsetter økonomisk kompensasjon til KHM for utført undervisning av egne ansatte. Det har vært utfordringer med å få avtalen mellom KHM og SAI til å fungere etter forutsetningene, og utviklingen i undervisningssamarbeidet her har hatt noen negative sider.

Viktige tiltak:

- a. Videreutvikling og forbedring av undervisningen i IAKH-kurset ARK4060.
- b. Se på modeller for organisering av utgravninger med studentdeltagelse med sikte på heving av materialkunnskapen blant uteksaminerte arkeologistudenter
- c. Gjennomgå undervisningssamtalen med SAI med sikte på endringer som kan styrke og forbedre undervisningssamarbeidet mellom SENK/etnografi og SAI.
- d. Arbeide med nye undervisningsavtaler der det er faglig grunnlag for dette.

Frist for gjennomføring: a, b, c: Innen 30.06.13, d: løpende

Ansvar: a, b: seksjonsleder AS i samarbeid med IAKH; c: seksjonsleder SENK/avd.leder etnografi, forskningsrådgiver; d: seksjonslederne, forskningsrådgiver.

Tiltak 20: Avklare KHM's videre deltagelse i undervisning og veiledning innen HF-fakultetets utdanningsprogram for museologi.

KHM har de siste årene hatt et samarbeid med IKOS/HF om undervisning i museologi. For KHM's del har samarbeidet bl.a. innbefattet praksisplasser i ulike deler av museet. Fra 2012 har samarbeidet også omfattet 10-poengs masterkurs, hvorav praktisk utstillingsarbeid og utstillingsbygging inngår som et viktig element. Det er utfordringer knyttet til studiets finansiering, hvor hoveddelen av KHM's kostnader til nå har vært dekket av KHM selv. Det er derfor nødvendig å foreta en ny gjennomgang av det økonomiske grunnlaget for samarbeidet med IKOS, hvor den faglige nytteeffekten for KHM veies opp mot ressursinnsats og samlet kostnadsbilde. Ved videreføring av studietilbudet, vil det også være nødvendig å foreta en runde på forankring, styring og organisering internt ved KHM.

Tiltak:

- a. Foreta avklaring med ILOS om det økonomiske grunnlaget for studietilbudet i museologi, og på dette grunnlag fatte vedtak om undervisningssamarbeidet skal videreføres.
- b. Ved videreføring av studietilbudet, foreta en gjennomgang av studiets forankring, styring og organisering internt ved KHM.

Frister for gjennomføring: a: 01.04.14; b: 30.06.14

Ansvar: a, b: museumsdirektør, seksjonsleder SENK og UPS i samarbeid med øvrige seksjoner, administrasjonen og utstillingsrådgiver.

KHM-strategi

Styrke KHM's rolle i doktorgradsutdanningen.

Tiltak 21: Oppfølging av "Nordisk forskerskole i arkeologi" i samarbeid med IAKH/HF

KHM v/professor Håkon Glørstad ble i 2010 medlem i styret for Nordisk forskerskole i arkeologi (Dialogues with the Past). Forskerskolen har fått styrket finansiering gjennom programmet "Strategisk satsing for universitetsmuseene" (jfr. tiltak 21). Det er sikret finansiering frem til 2017.

Viktige tiltak:

- Sikre deltagelse i forskerskolen for KHM's egne PhD-studenter i arkeologi.
- Bidra aktivt i programmets faglige utvikling..

Frist for gjennomføring: Løpende.

Ansvar: Professor Håkon Glørstad, forskningsrådgiver.

Et samfunnsengasjert universitet

KHM Mål: KHM skal være landets fremste arena for forskning og formidling av kulturforståelse og kulturvariasjon i tid og rom, og det ledende universitetsmuseet når det gjelder forvaltning og formidling med utgangspunkt i faste og løse kulturminner.

Risikovurdering

A. Formidling

Beskrivelse	Sannsynlighet	Konsekvens
Manglende økonomiske ressurser til gjennomføring av KHMs nye program for basisutstillinger, bortfall av forutsatt finansiering fra UiO og KD. Fysiske og bygningsmessige hindre i eksisterende utstillingsbygg blir ikke utbedret.	Høy	Redusert omfang og svekket kvalitet på KHMs samlede formidlingsvirksomhet; mindre utprøvnings- og nyutvikling. Forsinket fremdrift av planlagt utskifting av KHMs basisutstillinger.
Manglende finansiell oppfølging av nasjonale satsinger (fra KD og NFR) kan ha negativ innvirkning på arbeidet med digitalisering, kvalitetsutvikling og tilgjengeliggjøring av museets samlingsdatabaser.	Moderat	Forsinkelse og kvalitetstap i det samlede arbeidet med digitalisering, tilgjengeliggjøring og formidling av museets databaser.

B. Samlings- og kulturminneforvaltning

Beskrivelse	Sannsynlighet	Konsekvens
Manglende finansiering og underbemanning av det løpende arbeid med samlingsforvaltning og samlingsutvikling. Redusert avsetning fra KD og UiO til REVITA-tiltak	Høy	Økte restanser når det gjelder katalogisering, konservering, dokumentasjon og magasinering. Redusert fremdrift av planlagte tiltak for samlings- og magasinrevisjon.

KHM-strategi

KHM skal være en pådriver i å skape økt kulturforståelse gjennom ulike utstillings- og formidlingsprosjekter.

Tiltak 22: Utredning av ny utstillingsprofil for KHM's basisutstillinger

Det vil være en høyt prioritert målsetning å foreta en gjennomgående fornyelse av KHM's basisutstillinger. En intern arbeidsgruppe avga sommeren 2013 en innstilling hvor konseptvalg og rammer for prosjektet ble drøftet. En hovedoppgave vil være å sikre finansiering for gjennomføring av prosjektet. Både UiO-finansiering og ekstern finansiering gjennom private sponsorer vil være nødvendig. Det er også en utfordring å sikre god samordning mot den nødvendige, og kommende, totalrehabiliteringen av Historisk museum. Et viktig grep vil være å planlegge for bygging av nye utstillingsmoduler som, uavhengig av fremdriften i HM-rehabiliteringen, kan bidra til en gradvis fornying av basisutstillingene, men som er fleksible nok til å bli bygget inn i utstillingene på nytt etter gjennomført rehabilitering. Planleggingsarbeidet for basisutstillingsprosjektet må også sees i sammenheng med den samlede formidlings- og utstillingsprofilen for KHM (se tiltak x), 3-lokasjonsmodellen og prosjekt nytt vikingtidsmuseum på Bygdøy (se tiltak y). Det er også en prioritert oppgave å utvikle en strammere og tydeligere struktur for det videre arbeidet med basisutstillingsprosjektet, herunder tydeliggjøring av roller og ansvar for KHM's nye utstillingsråd og for den nye stillingen som utstillingsrådgiver.

Tiltak:

- Utarbeide en kortversjon av basisutstillingsprosjektets idekonsept, en «teaserbrosjyre» til bruk i salgs- og påvirkningsarbeid mot de tre viktigste målgruppene - bevilgende myndigheter, private sponsorer og offentligheten.

- b. Arbeide videre med avklaring av tidsplanen for beslutning om totalrehabilitering av Historisk museum. Påvirkningsarbeid mot UiO og KD for å sikre at igangsetting av prosjektet synliggjøres med tydelige frister i de overordnede utbyggingsplaner, herunder UiOs nye «masterplan».
- c. Etablere en fastere organisert prosjektmodell for arbeidet med basisutstillingsprosjektet, herunder klargjøring av utstillingsrådets og utstillingsrådgivers roller.

Frist: a og c: 01.06.14, b: løpende i 2014.

Ansvar: a: Utstillingsrådet; b: Museumsdirektøren/direktørens stab i samarbeid med EA; c: Museumsdirektøren i samarbeid med utstillingsrådet og seksjonsleder UPS.

Tiltak 23: Iverksetting av ny modell for planlegging og produksjon av utstillinger , igangsetting av utstillingsrådets arbeid

En intern arbeidsgruppe avga våren 2013 en innstilling om ny modell for planlegging og produksjon av KHMs temporære utstillinger. Modellen definerer de ulike fasene, beslutningspunktene og rollene i prosessen rundt utforming av KHMs nye utstillinger, herunder ledergruppen, museumsdirektøren, utstillingsrådet, utstillingsrådgiver og produksjonsenhet/UPS. Innstillingens hovedpunkter ble integrert i Funksjonsanalyserapporten. Styrets tilslutning til FA-rapporten juni 2013 innebar samtidig beslutning om modellens realisering. Gjennom fastsetting av mandat og oppnevning av medlemmer til det nye utstillingsrådet, tilsetting i stillingen som utstillingsrådgiver og etablering av den nye produksjonsenheten ved UPS, vil alle forutsetninger for modellens realisering være på plass.

Tiltak:

- a. Iverksetting av ny modell for planlegging og produksjon av utstillinger.
- b. Etablering av rutiner for utstillingsrådets arbeid, inkl. samarbeid med forskningsrådet.
- c. Etablering av rutiner for fordeling av såkornmidler for forprosjektering av utstillingsarbeid.

Frist for gjennomføring: 01.04.14

Ansvar: Utstillingsrådet, utstillingsrådgiver, seksjonsleder UPS

Tiltak 24: Produksjon og visning av utstillingen «Ja vi elsker frihet» - utstilling i forbindelse med Grunnlovsjubileet i 2014

KHMs store utstilling i tilknytning til 200-årsjubileet for grunnloven åpner 16. mai 2014. Utstillingen har mottatt ekstratildeling fra UiO og fra Norges Bank, og er den mest

påkostede temporære utstilling i KHMs historie. Utstillingen bygger på et bredt samarbeid med ulike faglige aktører internt ved UiO og med flere eksterne partnere. Det vil være et bredt foredrags- og arrangementsprogram knyttet til utstillingen.

Tiltak:

- a. Gjennomføring av utstillingsproduksjon og planlegging av arrangementsprogram fram til åpning 16. mai 2014
- b. Gjennomføring av arrangementsprogram i hele utstillingsperioden.

Frist for gjennomføring: Åpning 16.05.14

Ansvar: Museumsdirektøren, kuratorene Lill-Ann Chepstow-Lusty og Svein Gullbekk; prosjekt- og økonomioppfølging: UPS v/T. Karlgård.

Tiltak 25: Årlig produksjon av skiftende utstillinger, med tematisk basis både i museets samlinger, utgravninger og forskning og gjennom innlån, tilpasset ulike målgrupper

Utstillingsprogrammet for 2014 og 2015 er basert på en optimal utnyttelse av KHMs ressurser for utstillingsproduksjon. Det er ikke rom for ytterligere prosjekter i perioden.

Utstillinger med åpning i 2014:

- "Ja vi elsker frihet"
- Utstillingeksperiment forberedt i 2013: "Hard Rock trasé"
- "Innblikk i felt" - fotoutstilling
- Utstillingeksperiment knyttet til arbeidet med nye utstillinger.
- Studentutstilling laget museologistudenter.
- «AGLA HAGLA» - kunstprosjekt om Runearkivet
- "Saving Oseberg" - 2. del, presentasjon av prosjektet på VSH
- Maskeutstilling VSH (kunstutstilling)

Utstillinger under utredning eller planlegging/produksjon med åpning i 2015:

- "Gokstad revitalisert" - VSH (forberedes/realiseres)
- "Ta det personlig" - smykkeutstilling, inkl. bokprosjekt (åpning juni 2015)
- "Innblikk i felt" - fotoutstilling
- Utstillingeksperiment knyttet til arbeidet med nye basisutstillinger
- Studentutstilling laget av museologistudenter
- «Kolonisering/Kollaps» (åpner primo desember 2015)

Utstillinger under utredning eller planlegging/produksjon med åpning i 2016:

- Dødsutstilling – «DMT-prosjektet»
- Utstillingsprosjekter «Gud og penger»

Frister for gjennomføring: Se over.

Milepæler: I henhold til fremdriftsplaner.

Ansvar: Seksjonsleder UPS.

Tiltak 26: Videreutvikle konsepter for kveldsåpent museum

Kveldsåpent museum legger til rette for at det brede publikum skal kunne besøke KHM etter vanlig arbeidstid. Gjennom etableringen av arrangementsprogrammet «Henrik Bull» i 2012 (kveldsforedrag m/servering) har KHM hentet erfaringer om hvordan dette kan gjennomføres. «Henrik Bull» videreføres, men i 2014 med et særlig fokus på arrangementer knyttet opp mot «Ja vi elsker frihet»

- Kveldsåpne arrangementer gjennom konseptet "Henrik Bull" videreføres, men i 2014 med særlig fokus på et foredrags- og arrangementsprogram knyttet mot utstillingen «Ja vi elsker frihet».

Frister for gjennomføring: I henhold til arrangementsprogram for «Ja vi elsker frihet».

Ansvar: Seksjonsleder UPS, kuratorer «Ja vi elsker frihet», kommunikasjonsrådgiver.

Tiltak 27: Delta aktivt i ulike nettverk som arbeider med kulturelt mangfold og produsere minst et formidlingsprosjekt med flerkulturelt innhold årlig, samt arbeide målbevisst med integrering av flerkulturelle problemstillinger i museets øvrige formidlingsprosjekter der dette ellers passer

Tiltak i planperioden er:

- Deltakelse i dokumentasjonsprosjektet "Romfolk i Oslo - romfolks kultur og livsvilkår i Oslo i dag", i samarbeid med Oslo museum.
- Etablering av ordning med «mangfoldskoordinator», som spesielt arbeidsområde i UPS. Styrke fokus på bruken av museet som møteplass og arena for dialog, og kulturelt mangfold som element i museets arrangementsprogram.

Frister for gjennomføring: Løpende.

Milepæler: I henhold til prosjektplaner, og til vår- og høstprogram.

Ansvar: Seksjonsleder UPS og ES, mangfoldskoordinator.

Tiltak 28: Styrke formidlingsaktivitetene i tilknytning til arkeologiske utgravninger

KHM skal i planperioden:

- Videreutvikle formidlingstiltak i tilknytning til arkeologiske utgravninger.
- Innarbeide formidlingstiltak i prosjektplanene for større utgravninger.
- Gjennomføre opplæring i pedagogikk/formidlingsteknikk for et utvalg av KHM's feltarkeologer.
- Kartlegge omfanget av publikumsbesøk ved utgravninger i 2014.

- Gjennomføre utstillingseksperimentet «Hard Rock trasé» i Historisk museum februar 2014, med utforskning av feltarkeologiens og feltarkeologenes involvering i museets utstillings- og publikumsarbeid som fokus.

Frister for gjennomføring: Løpende.

Ansvar: Seksjonsleder AS, SF og UPS.

Tiltak 29: Utprøving av ny organisering av utlånsvirksomheten - test av teammodell

En tverrseksjonell utredningsgruppe la i 2012 frem et forslag til ny organisering av KHMs utlånsvirksomhet. Sentrale elementer var oppnevning av en utlånskoordinator og et utlånsutvalg, utvikling av nye rutiner/skjematikk og tydeliggjøring av informasjonen om utlån på KHMs nettsider. Den nye modellen ble iverksatt våren 2013, og det er nå bestemt at arbeidet i utlånsutvalget skal benyttes til uttesting av KHMs nye teammodell (jfr. FA-analysen). Utlånsutvalget skal arbeide som testteam ut mars 2014, og en rapport om erfaringene skal avgis innen 15. mai 2014.

Tiltak:

- Oppfølging av KHMs nye modell for arbeid med utlånsaker.
- Uttesting av den nye modellen som «team» - utlånsutvalget som testteam for KHMs nye teammodell (jfr. Funksjonsanalysen).
- Utarbeidelse av rapport om erfaringene med utlånsutvalget som testteam.

Frister for gjennomføring: a: løpende; b: 01.10.13-30.03.14; c: 15.05.14

Ansvar: Utlånsutvalget, ledergruppen.

Tiltak 30: Oppfølging av gamle utlån - prioriteringsmodell for arbeid med utlånsaker

KHM har en stor mengde gjenstander på langvarig utlån. Kontrollen med disse er mangelfull, og for mange ligger det ingen planer om returnering. En gjennomgang og oppgradering av de gamle utlånsakene er derfor ønskelig. En systematisk satsing på dette vil imidlertid kunne gå utover kapasiteten til å følge opp nye og løpende utlånsaker. Det legges i 2014 likevel opp til å starte et prosjekt for gjennomgang av interne utlånsaker. En konsekvens av dette vil måtte bli en restriktiv holdning til forespørsler om nye utlån.

Tiltak:

- Det etableres et internt prosjekt for gjennomgang og oppgradering av gamle utlånsaker.
- Så lenge prosjektet for gjennomgang av gamle utlånsaker pågår gjelder følgende prinsipper for prioritering av de andre utlånsakene:
 - Alle besluttede utlån følges opp i samsvar med inngåtte avtaler.
 - Alle nye forespørsler om utlån vurderes kritisk

Frister for gjennomføring: a: 31.12.15; b: iverksettes fra 01.01.14 og løper inntil prosjektet

for revidering av gamle utlån er avsluttet.

Ansvar: Museumsdirektøren i samarbeid med seksjonsledere AS, SENK og SF; utlånsutvalget.

KHM-strategi

Formidlingsvirksomheten overfor skolen skal motivere til økt interesse for forskning og for universitetet.

Tiltak 31: Videreutvikle KHM's forskningsbaserte pedagogiske formidlingstiltak overfor skoleverket og voksenopplæring

KHM driver en omfattende formidlingsvirksomhet overfor skolen. Denne omfatter 28 ulike pedagogiske opplegg og omvisninger for 650-700 skoleklasser årlig. Som del av funksjonsanalysen etableres i 2014 «Gruppe for skoleformidling». Denne vil ha som oppgave å styrke museets arbeid med den skolerettede virksomheten. Deler av virksomheten foregår i samarbeid med "Den kulturelle skolesekken".

Viktige tiltak i planperioden vil være:

- Opprettholde omfanget av skoleomvisninger på nåværende nivå.
- Utvikle nye pedagogiske opplegg på områder med behov i nært samarbeid med skoler og skolemyndigheter.
- Se på muligheter for bedre tilrettelegging av mottaksforhold i museene for skoleklasser (garderobe etc).

Frister for gjennomføring: Løpende.

Ansvar: Seksjonsleder UPS.

KHM-strategi

KHM skal utnytte nye sosiale, nettbaserte medier i formidlingsøyemed.

Tiltak 32: Videreutvikle KHM's nettsider

KHM gjennomførte høsten 2012 overgang til UiOs nye nettsideformat. Gjennom funksjonsanalysen ble det i 2013 fattet vedtak som sikrer at KHM får på plass en nettredaktør i full stilling fra 2014; stillingen er nå besatt med en intern vikar. Det ble i 2013 også foretatt en revisjon av redaksjonsordningen for KHM's nettsider. Når den nye redaktøren kommer på plass, vil en hovedoppgave være å fortsette arbeidet med kvalitetsheving av nettsidene, herunder systematisk arbeid for bedring av det interaktive samspillet med publikum og informasjonssøkere gjennom bruk av sosiale, nettbaserte medier.

Tiltak:

- Systematisk arbeid for videreutvikling av KHMs nettsider, inkludert bruk av interaktive tjenester og sosiale medier i kommunikasjonen med publikum.

Frist for gjennomføring: Løpende

Ansvar: Nettredaktør, styringsgruppe nettarbeid, seksjonsleder UPS.

Tiltak 33: Videreutvikle arbeidet med nettpublisering og sosiale medier gjennom profesjonalisering, samt deltakelse i forsknings- og utviklingsprosjekter knyttet til nye digitale formidlingsformer

Det har over flere år vært arbeidet med nettbasert formidling og tilgjengeliggjøring av digitalisert samlingsmateriale, fotosamlinger m.v. Arbeidet har skjedd i samarbeid med de øvrige universitetsmuseene, og i samspill med MUSIT.

For KHM vil viktige tiltak i planperioden være:

- Utvidelse av det søkbare materialet i universitetsmuseenes fotoportal gjennom innsats fra Digiforsk-sentralene.
- Gjennomføring av ulike tiltak for nettpublisering, herunder:
 - Nettkatalog for middelalderskulpturer
 - Nettpublisering av utgravningsrapporter
 - Klargjøring og tilgjengeliggjøring av tidligere utgravningsdata.
- Avklare rammene for KHMs videre deltagelse i MUSITs ulike faggrupper etter at endelig vedtak om ny organisasjonsmodell for MUSIT er besluttet ved slutten av 2013.

Frister for gjennomføring: Løpende.

Ansvar: Fagdirektør, seksjonsleder og databaseansvarlig SF i samarbeid med samlingsseksjonene og MUSIT.

Tiltak 34: Videreføre arbeidet med digitalisering, kvalitetsutvikling og tilgjengeliggjøring av museets ulike samlingsdatabaser, inkludert lyd- og filmopptak, feltdokumentasjon, utgravningsrapporter, mediebasert o.l. i samarbeid med de andre universitetsmuseene og MUSIT

For KHM vil de viktigste tiltakene i planperioden være:

- Videre arbeid med utvikling av «Den Arkeologiske Produksjonskjeden» (DAP), herunder:
 - Beskrive alle ledd i håndteringen av gjenstander og gi konkrete løsninger for god dataflyt der datasystemene støtter arbeidsprosessene.
 - Kartlegge og utnytte potensialet i digital produksjonsflyt fra planlegging av utgravninger til rapport, utstillinger og publisering.
 - Metodeutvikling for feltdokumentasjon.
- Nasjonalt og internasjonalt samarbeid om tiltak/prosjekter innen digital dokumentasjon (Riksantikvaren, EØS-samarbeid m/Polen, Litauen m.m.)

- Forberedelsesarbeid for arrangement av internasjonal IT- og arkeologikonferanse i 2016 (CAA).
- Inngåelse av intensjonsavtale med Riksantikvaren om 3D-dokumentasjon.

Frister for gjennomføring: I henhold til SF's egne interne handlingsplaner

Ansvar: Seksjonsleder SF og databasemedarbeidere SF/DikDok i samarbeid med AS.

Tiltak 35: Digitale utviklingstiltak - arkiv og IT

KHMs IT-stab vil fra 1. januar 2014 overføres fra administrasjonen til Seksjon for samlingsforvaltning, Gruppe for DigDok. Øvrige deler av denne gruppen er databasemiljøet ved tidligere DS og FS samt KHMs arkiv. Følgende utviklingstiltak er viktige for arkivet og IT-staben i 2014:

Arkivet:

- KHMs arkivplan.* Arbeidet med KHMs arkivplan skal prioriteres og avsluttes. Planen vil gi en oversikt over KHMs ulike arkiv og eldre arkivmateriale, noe som vil gi en mer effektiv forvaltning og bruk.
- Økt fokus på saksbehandling og arkivering i ePhorte-arkivsystem*
Arkivet blir heldigitalt 01.01.2014. Det vil i 2014 bli arbeidet særskilt for å øke antallet ephortebrukere, og å få fram en holdningsendring til digital arkivering blant KHMs ansatte. Dette vil sikre dokumentfangst og effektivisere dokumentflyt.

IT-tiltak:

- Trådløse nettverk* øker mobiliteten og gir fleksible løsninger tilpasset dagens og fremtidens IKT-samfunn. KHMs IT-stab skal være med å utvikle KHM som en institusjon med gode kommunikasjonsløsninger gjennom å:
 - Gjøre UIO-nett mer tilgjengelig for utgravingsprosjekter på felt
 - Utvide WiFi-dekningen i KHMs lokaler
 - Fortsette arbeidet med tilrettelegging for museumsguider på publikums smarttelefoner.

Frister for gjennomføring: a: 31.12.14; b og c: løpende i henhold til SF's egne interne handlingsplaner

Ansvar: Seksjonsleder SF, gruppeleder DigDok i samarbeid med arkivet og IT-staben.

KHM-strategi

KHM skal styrke publiseringen av vitenskapelige resultater.

Tiltak 36: Utvidelse av forlagsavtale med redaksjonsordning og fagfellevurdering for KHMs faste publikasjonsserier

KHM inngikk i 2013 en avtale med et profesjonelt forlag om produksjon av et bestemt antall utgaver av «Varia»-publikasjonen. I tillegg til punkter om produksjon og distribusjon innbefattet avtalen ordninger for fagfellevurdering m.v. som vil sikre publikasjonspoeng og økonomisk uttelling for KHM i samsvar med finansieringsmodellen for uh-sektoren. Det bør nå vurderes om avtalen bør utvides til en rammeavtale som dekker KHMs øvrige publikasjoner («Norske Oldfunn» og «KHM-skrifter»). Som del av dette bør det foretas en gjennomgang av redaksjonsstrukturen for alle publikasjonene.

Viktige tiltak:

- Utrede grunnlaget for utvidelse av eksisterende produksjons- og distribusjonsavtale for «Varia» til en rammeavtale for alle KHM-publikasjonene.
- Gjennomgå den redaksjonelle strukturen for KHMs publikasjoner.

Frist for gjennomføring: 30.06.14

Ansvar: Forskningsrådgiver i samarbeid med seksjonsleder AS samt aktuelle ressurspersoner ved museet.

KHM-strategi

KHMs innsamling og samlingsforvaltning skal være forskningsbasert.

Tiltak 37: Planmessig arbeid for bevaring og sikring av egne samlinger og videreføring av KHMs REVITA-arbeid som en desentral og seksjonsbasert virksomhet

KHMs REVITA-virksomhet har fra 2010 hatt et svakere finansieringsgrunnlag enn forutgående år. Finansieringen består nå alene av UiO-tilskuddet på 5 mill. kr., mens tilleggsfinansieringen fra KD har bortfalt. Dette har nødvendiggjort en omlegging fra en prosjektorganisasjon med mange delprosjekter til en seksjonsbasert virksomhet med 2-3 tiltak pr. år. Den store flerårige revisjonen av den etnografiske samlingen ble avsluttet som REVITA-prosjekt i 2013, men et delprosjekt knyttet til pelssamlingen vil bli gjennomført som ekstratiltak våren 2014. Det nye hovedprosjektet under REVITA er fra 2013 revisjonen av Middelaldresamlingen.

I samsvar med KHMs nye organisasjonsmodell (jfr. FA-analysen) vil REVITA-virksomheten fra 01.01.14 være en delenhet under den nye Seksjon for samlingsforvaltning (SF). Hovedlokalitet for REVITA-revisjonslinjene vil, som tidligere, være på Økern.

Tiltak med REVITA-finansiering 2014-16:

- Videreføre prosjektet for revisjon av Middelaldersamlingen på grunnlag av ny politikk for kassasjon (se nedenfor) .

- Revisjon av den etnografiske samlingens pelsgjenstander våren 2014. (Revisjonsarbeidet for den resterende del av etnografisamlingen vil bli gjennomført i linjen gjennom SENK/etnografis basisbevilgning.)
- Planleggingsarbeid for prosjekt «flytting av samlinger fra HM-kjelleren til Økern».
- Finansiering av stedsansvarlig Økern

Frist for gjennomføring: I samsvar med fastsatte prosjektplaner og budsjett.

Ansvar: Museumsdirektøren, seksjonsleder SF, AS, SENK.

Andre tiltak uten REVITA-finansiering:

- Utforskning og tilpassing av varmebehandling som insektsaneringsmetode og nasjonal og internasjonal kunnskapsformidling om dette .
- Deltakelse i EU-forskningsprosjektet «Musark-web» ledet av NILU i samarbeid med 11 museer i Norge. Prosjektet er en videreføring av EU-forskningsprosjektet MEMORI.

Frist for gjennomføring: Løpende

Ansvar: Seksjonsleder SF

Tiltak 38: Utvikle kriterier for kassasjon av gjenstander i KHMs samlinger

Gjennom arbeidet med revisjon av middelaldersamlingen (se tiltak 43) er det konstatert at KHM mangler tydelige kriterier for kassasjon. Gjenstandsmaterialet revisjonen skal gjennomgå er så omfattende at en ikke vil kunne avslutte prosjektet innen planlagt prosjektperiode. Utgangspunktet for en forskningsbasert samlingsforvaltning vil alltid være gjenstandene som kilde til forskning og kunnskapsutvikling, ikke oppbevaringen i seg selv. En intern utredningsgruppe utarbeidet i 2007 forslag til «Prosedyrer og retningslinjer for avhending av etnografisk og arkeologisk materiale». Retningslinjene har gode forslag til prosedyrer og saksbehandlingsregler, men har ikke kriterier som er tydelige og operative nok til å være rettleidende for det løpende og konkrete kassasjonsarbeidet som må foretas i en revisjonslinje. Det er derfor nødvendig at slike kriterier utarbeides, og at det gjøres parallelt med en gjennomgang av de retningslinjene fra 2007.

Tiltak:

- a. Utarbeide rettleidende kriterier for kassasjon til bruk i den pågående revisjon av KHMs middelaldersamling.
- b. Fatte beslutning og ta kriteriene i bruk som grunnlag for det videre arbeidet i MA-revisjonen fra våren 2014. Utarbeide en gjennomføringsplan i samsvar med kriteriene.
- c. Foreta en gjennomgang av tidligere utarbeidede forslag «Prosedyrer og retningslinjer for avhending av etnografisk og arkeologisk materiale» med sikte

på oppdatering/ajourføring og supplement av kassasjonskriterier.

Frist for gjennomføring: a: 01.01.14, b: beslutning i KHMs ledergruppe i januar 2014, kriteriene tas i bruk fra 01.02.14. c: 31.12.14.

Ansvar: a: Revisjonsgruppen for MA-revisjonen; b: Ledergruppen, MA-revisjonen; c: SF i samarbeid med fagpersonale AS og SENK, ledergruppen.

Tiltak 39: Forvaltningen av skjelettmateriale - avklare forvaltningsansvar, policy og retningslinjer

Det er behov for å foreta policyavklaringer og å utarbeide retningslinjer på flere områder knyttet til forvaltningen av de norske samlingene av skjelettmateriale, herunder UiOs Schreinerske Samlinger. Behovet for slike klargjøringer har blitt tydeliggjort gjennom flere utfordrende saker det siste år. Viktige tiltak er:

- Avklare forvaltningsansvaret for De Schreinerske Samlinger. Få på plass en stabil, bemannet forvaltningsordning i samarbeid mellom KHM, Med.Fak/IMB og UiO-sentralt.
- Utrede grunnlaget for evt. overtakelse av NIKUs samlinger av skjelettmateriale fra middelalderutgravninger, herunder finansieringsgrunnlaget for nødvendig katalogisering og magasinerings.
- Utarbeiding felles retningslinjer for univ.museene for uttak av skjelettmateriale for analyseformål (aDNA m.m.), herunder bestemmelser om klausulering- og rettigheter til analyseresultater.

Frist for gjennomføring: Løpende i henhold til frister og forutsetninger som settes for de ulike tiltak. Alle tiltak skal være avklart innen utløpet av 2014.

Ansvar: Museumsdirektøren, ass. dir, forskningsrådgiver, seksjonsleder AS og SF i samarbeid med UiO-sentralt og UHR-m.

Et handlekraftig universitet

KHM Mål: KHM skal sikre at det er samsvar mellom museets oppgaver, ressurser og vitenskapelige ambisjoner.

Risikovurdering

Beskrivelse	Sannsynlighet	Konsekvens
Vedtatte tiltak for forbedring av økonomien, herunder tiltak for økt egeninntjening, mislykkes; svikt i budsjetterte inntekter fra den eksterne virksomheten og fra forretningsvirksomheten; arbeid for styrket finansiering av forvaltningsvirksomheten over KD/MDs budsjetter mislykkes.	Moderat	Handlingsrommet svekkes; mål om økonomisk balanse innen 2014 vanskeliggjøres. Eksisterende aktivitetsnivå kan ikke opprettholdes og storparten av ressursene må kanaliseres mot lovpålagte forvaltningsoppgaver.
Lav framdrift i rehabilitering av Historisk Museum/nybygg på Bygdøy og utvidelser på Økern	Moderat	Ny usikkerhet, slitasje på organisasjon og arbeidsmiljø.

KHM-strategi

KHMs infrastruktur skal holde en standard som bygger opp under det faglige ambisjonsnivået.

UiO-strategi

UiO skal sikre at grunnfinansiering og ekstern finansiering virker gjensidig forsterkende, gjennom fokus på totalkostnadene og mer aktiv prioritering av områder for ekstern finansiering.

Tiltak 40: Implementering av KHMs funksjonsanalyse

KHMs styre fattet endelig vedtak om KHMs funksjonsanalyse i juni 2013. Vedtaket innbefattet bl.a. ny organisasjonsstruktur, etablering av ny råds- og teamstruktur og oppretting av to nye stillinger rettet mot KHMs utstillingsvirksomhet. Den nye organisasjonen skal iverksettes fra 1. januar 2014. En egen implementeringsplan ble fastsatt av styret i august 2013. Dette har vært styrende for planleggingen av implementeringen som har pågått hele høsten 2013. Arbeidet med implementering av funksjonsanalysen vil fortsette også etter at ny organisasjon er kommet på plass fra årsskiftet 2013-14. Særlig viktige oppgaver i 2014 vil være utarbeiding av nye strategidokumenter, innarbeiding av den nye råds- og teamstrukturen og fysiske tilrettelegginger for den nye organisasjonen (jfr. tiltak z, y, z).

Frist for gjennomføring: Løpende i henhold til fastsatt implementeringsplan.

Ansvar: Prosjektgruppe FA, stabsleder i samarbeid med ledergruppen.

Tiltak 41: Planmessig arbeid for styrking av KHMs finansieringsgrunnlag - forbedring av balansen mellom utgifter og inntekter i KHMs økonomi.

Det er store utfordringer ved KHMs økonomiske struktur. De faste personalkostnadene er for store i forhold til finansieringsgrunnlaget, og de to viktigste eksterne finansieringskildene (inntekter fra forretningsvirksomheten og overhead fra arkeologiske utgravninger) har stor risiko og usikkerhet knyttet til seg. Etter påløpte underskudd i 2008-2009, er det iverksatt tiltak for å rette opp i KHMs økonomiske underskudd. I tillegg bidro særskilt høye overheadinntekter i 2011 og 2012 samt div. ekstratildelinger fra UiO sentralt til at det regnskapsmessige underskuddet gikk ned. I kombinasjon med bundne forhåndstildelinger til store prosjekter som Saving Oseberg og Frihetsutstillingen resulterte dette i at KHM var i økonomisk balanse ved årsskiftet 2012-13. Det samme vil være tilfelle ved årsskiftet 2013-14. Bak de regnskapsmessige overskuddene skjuler det seg imidlertid isolerte underskudd i basisøkonomien. Risikoen for nye spiraler med negativ økonomisk utvikling er dermed klart til stede. Arbeidet for styrking av KHMs økonomiske fundament må derfor fortsette med uforminsket styrke.

Viktige grep vil være:

- Ny gjennomgang av tiltak for reduksjon av fastlønnsutgiftene gjennom konkretisering av arbeidsoppgaver, forenklinger, omorganiseringer m.v; knytte dette mot arbeidet med nye Kompetanse- og rekrutteringsplan for KHM (jfr. tiltak x).
- Kritisk gjennomgang av alle deler av budsjettets utgiftsside, også ordninger som er gjennomført som del av Funksjonsanalysen.
- Styrket tilrettelegging for inntjening fra forskere og fagpersonale gjennom NFR-/EU-prosjekter og andre eksterne prosjekter (jfr tiltak 4).
- Strategisk satsing på utvikling av inntektsmulighetene knyttet til museets billett- og butikksalg (jfr. tiltak y).

- Utvikling av konsepter som kan utløse sponsorfinansiering av forsknings- og utstillingsprosjekter.
- Styrket fokus på salg av tjenester, bedre utnyttelse av spesialkompetanse i KHMs seksjoner.
- Oppfølging av tiltak for styrking av bevilgningsgrunnlaget fra UiOs og KDs side, herunder:
 - ✓ UiO-finansiering av KHMs prosjekt for oppbygging av nye basisutstillinger - endring av fordelingsprofilen på avsetningen på 10 mill. kr., endring fra 3 mill. til 5 mill. kr. for KHM fra 2016.
 - ✓ KD-finansiering av plan for nedbygging av underkapasitet i kulturminneforvaltningen.
 - ✓ Økte midler til katalogisering, konservering og dokumentasjon av funn innkommet fra fylkeskommunene gjennom endring av RA-retningslinjer med hjemmel i kulturminnelovens § 9.

Årsplanen legger til grunn et aktivitetsnivå basert på budsjetter i reell balanse for alle budsjettår i planperioden.

Frister: Løpende iht. delplaner og delprosjekter i ulike deler av organisasjonen.

Ansvar: Museumsdirektør, ass.direktør, økonomileder, ledergruppen i samarbeid med aktuelle avdelinger i UiOs sentraladministrasjon.

Tiltak 42: Utarbeide ny "Strategi 2020" og delstrategier for forskning, formidling og kompetanse-/rekrutteringspolitikk

En viktig del av oppfølgingen av funksjonsanalysen er revidering av KHMs «Strategi 2020» samt nødvendige delstrategier under denne. Den nye versjonen av strategien vil ta opp i seg de mange nye elementene i kunnskapspolitik, organisering og prioriteringer som har fremkommet gjennom funksjonsanalysen. Et viktig grunnlagsdokument vil også være KHMs nye "Visjon, misjon og kjerneverdier", vedtatt av styret mai 2013. Arbeidet er nødvendig fordi de siste to årenes endringer i - og forutsetninger for - KHMs overordnede politikk har gjort deler av den eksisterende strategi 2020 uaktuell. Den nye strategien skal ha virkning fra 2015-2020.

Det skal utarbeides:

- a. Revidert versjon av overordnet strategi for KHM - «Strategi 2020»
- b. Delstrategier på følgende områder:
 - ✓ Revidert forskningsstrategi m/faglige prioriteringer
 - ✓ Ny formidlingsstrategi
 - ✓ Revidert kompetanse- og rekrutteringsplan

Frister for gjennomføring: I samsvar med milepæler fastsatt i implementeringsplan for funksjonsanalysen:

- ✓ Milepæl 1: Behovsanalyser og research er avsluttet: 30.06.14

- ✓ Milepæl 2: Utkast planer foreligger: 15.11.14
- ✓ Milepæl 3: Høringsrunder avsluttet: 30.01.15
- ✓ Milepæl 4: Styret har vedtatt de nye strategidokumentene: 15.03.15

Ansvar: Museumsdirektøren, stabsleder og ledergruppen i samarbeid med forskningsråd og utstillingsråd og aktuelle fagpersoner internt på museet.

Tiltak 43: KHMs forretningsvirksomhet - utvikling av strategi for bedre utnyttelse av inntektsgrunnlaget, kvalitetssikring av rutiner og utprøving av nye forretningsformer

Det er som del av prosessen rundt Funksjonsanalysen besluttet at KHMs forretningsvirksomhet skal fortsette som del av KHMs ordinære organisasjon, og at tidligere plan om organisering som datterselskap i UiOs randsone ikke vil bli gjennomført. Det er samtidig fattet beslutning om at forretningsvirksomheten skal overføres fra UPS til administrasjonen, og organisering som egen avdeling med rapportering til ass.direktør. Forretningsvirksomheten har i de siste år, og på grunnlag av en ettersynsrapport fra Riksrevisjonen, gjennomført en omfattende prosess for forbedring av rutinene for økonomistyring og økonomiforvaltning. Parallelt med dette har det foregått et arbeid med utvikling av nye salgs- og markedsføringsformer, ny produktportefølje m.v. Forretningsvirksomheten er nå inne i en positiv utvikling med økning i inntektene fra butikksalget tross nedgang i besøkstallene. Overføringen til administrasjonen innebærer en oppvurdering av virksomhetens strategiske viktighet, og er også en forutsetning for at forretningsvirksomheten skal kunne komme nærmere i inngrep med museets sentralledelse. Det viktige hensynet til samarbeid og samspill med UPS og den øvrige utadrettede virksomheten vil bli ivaretatt gjennom ulike typer av teams. En hovedoppgave i planperioden vil være å forsterke den positive trenden forretningsvirksomheten er inne i, og å jobbe planmessig med å styrke inntektsgrunnlaget for billett- og butikksalget ved både VSH og HM.

Viktige tiltak i planperioden vil være:

- a. Videre arbeid med utprøving av nye forretningsformer for museumsbutikkene, gjennomføring av tiltak som kan gi grunnlag for økt nettoinntjening, herunder videreføring av sommerbutikken ved VSH, fortsatt arbeid med utvikling produktporteføljen, utvikling av leverandør-/grossistrolle for egenutviklede produkter.
- b. Utvikling av ny markedsstrategi mot de store reiseselskapene tilpasset nye besøksmønstre i det internasjonale turistmarkedet. Inngå nye, incentivbaserte samarbeidsavtaler med de største kommersielle aktørene.
- c. Utvikle og beslutte ny prisstruktur for billettsalget; iverksette denne gradvis, med full virkning fra 01.01.15.
- d. Utarbeide plan for omsetningsøkning i museumsbutikken ved Historisk museum.

- e. Fortsette arbeidet med kvalitetssikring av økonomistyringen og av rutinene for økonomiforvaltningen; samarbeide nært administrasjonens avd. for økonomi.
- f. Videreutvikle samarbeidet med NHMs forretningsvirksomhet, videre arbeid med harmonisering av rutiner, samarbeid om innkjøp m.v.

Frister: a, e, f: løpende; b: 30.03.14, c: beslutning senest mars-14, gradvis iverksetting, full iverksetting fra 01.01.15

Ansvar: Avdelingsleder forretningsdrift i samarbeid med ass.direktør, UPS og økonomileder.

UiO-strategi

UiO skal videreutvikle en effektiv og profesjonell forvaltning og administrasjon.

Tiltak 44: Utarbeidelse av ny "Kompetanse- og rekrutteringsplan" for KHM

Som del av prosessen med utarbeiding av nye strategidokumenter for KHM (jfr. tiltak 48) skal det utarbeides en ny kompetanse- og rekrutteringsplan for KHM. Et startgrunnlag for arbeidet vil være stillingsplanen som ble vedtatt som del av funksjonsanalysen. Den nye kompetanse- og rekrutteringsplanen skal, med utgangspunkt i KHM sine nye overordnede strategier, etablere et styringsdokument for fremtidig rekruttering av både vitenskapelige og teknisk-administrative stillinger og for planlegging av kompetanseutvikling for eksisterende personale.

Frist for gjennomføring: I henhold til milepæler fastsatt i implementeringsplan for funksjonsanalysen (jfr. tiltak 48).

Ansvar: Museumsdirektøren, stabsleder, personalleder i samarbeid med ledergruppen.

Tiltak 45: Avklare rammer for tilsetting av feltledere i den eksternt finansierte utgravningsvirksomheten

Utgravningsvirksomheten er i dag basert på midlertidige tilsetninger av feltledere, de fleste på 10 måneders varighet. En intern utredning avgitt november 2013 har gjennomgått KHM sine praksis på dette området. En av problemstillingene har vært om det er grunnlag for å opprette en fast tilsatt stab av feltledere som er 100% oppdragsfinansierte. Utredningen har også tatt for seg de personalpolitiske, juridiske, administrative og økonomiske virkningene av en slik ordning. Saken ble behandlet i KHM sine styre 6. desember 2013. Styrets beslutning vil bli innarbeidet i budsjett 2014 og videre fulgt opp i løpet av 2014.

Tiltak:

- Gjennomføre stillingsmessige tilpasninger for KHMs feltledere i henhold til styrevedtak 6. desember 2013.

Frist for gjennomføring: I samsvar med styrets vedtak.

Ansvar: Ass.direktør, prosjektkoordinator AS og seksjonsleder AS i samarbeid med økonomileder og personalleder.

Tiltak 46: Utvikling av økonomistyringsredskap tilpasset Riksantikvarens "Retningslinjer for budsjettering og regnskap ved særskilt gransking av automatisk fredete kulturminner"

RAs nye budsjetterings- og regnskapssmal har vært benyttet for KHMs forvaltningsgravninger siden 2012. Det ligger fortsatt utfordringer i tilpasningen av regnskapsrapporteringen til UiOs regnskapssystemer. Tross tungt fokus i den sentrale IHR-prosessen på utvikling av bedre økonomistyringsverktøy for UiOs eksternt finansierte forskningsprosjekter, har KHM til nå ikke lykket med å få iverksatt et prosjekt for utvikling av et økonomistyringsverktøy i UiO-systemet tilpasset våre behov (jfr. RA-malen). Arbeidet mot UiO-sentralt/ØPA for å få på plass et slikt verktøy må intensiveres.

Tiltak:

- Påvirkningsarbeid mot UiO for iverksetting av prosjekt for utvikling av økonomistyringsverktøy for KHMs forvaltningsgravninger tilpasset Riksantikvarens krav til budsjettering og regnskap.

Frister for gjennomføring: Nytt verktøy skal være utviklet: 31.12.14.

Ansvar: Prosjektkoordinator AS, økonomileder og controller i samarbeid med ass.direktør.

Tiltak 47: Planlegging av nye museumslokaler i samsvar med ny museumsmodell - Bygdøy, Tullinløkka, Økern

UiO-styret vedtok høsten 2012 at Bjørvika ikke lenger er et aktuelt alternativ for lokalisering av nytt museum. Dette innebærer at UiO nå vil arbeide for en museumsmodell basert på delt løsning, med utbygging og modernisering på de tre adressene Bygdøy, Tullinløkka og Økern. Kunnskapsdepartementet har gjennom pressemelding sommeren 2013 og statsbudsjettsfremlegget for 2014 bekreftet at denne modellen vil bli lagt til grunn i den videre planleggingen av KHMs museumsutbygging. I tillegg til et nytt vikingtidsmuseum på Bygdøy og videre utbygging av magasin- og museumsvirksomheten på Økern, innbefatter 3-lokasjonsmodellen totalrehabilitering av Historisk Museum med utbygging av nye utstillingsarealer under bakken på Tullinløkka. Overtakelse av Nasjonalmuseets administrasjonsbygg i Kr.Augustgate 25 fra 2019-20 er også en viktig del av modellen. KHMs visjoner, planer og premisser for museumsutbyggingen er beskrevet i «KHMs museumsmodell - grunnlagsdokument for

videre konseptutvikling», vedtatt av KHMs styre 14. desember 2012.

KHM har i 2013 hatt særlig fokus på de to første delene av modellen, utviklingen av prosjekt nytt vikingtidsmuseum Bygdøy og planleggingen for flytting til de utvidede og ombygde museumslokalene på Økern. Disse vil ha hovedfokus også i 2014.

Hovedtiltak i 2014 vil være:

- a. *Bygdøy*: Avslutning av arbeidet med visjonsdokument og romprogram for det nye vikingtidsmuseet på Bygdøy, samarbeid med UiO-sentralt/EA for rask videresending av dokumentet til Kunnskapsdepartementet, oppfølging av KD/Statsbygg for rask oppstart av planlegging for arkitekt-/designkonkurranse, igangsetting av arbeid med utvikling av reguleringsplansforslag for Bygdøy.
- b. *Økern*: Følge opp ombyggingsprosjektet i tråd med KHMs behov, forberede flyttingen av aktuelle enheter til Økern ved årsskiftet 2014/15, arbeid med utvikling av infrastruktur og adm. støttefunksjoner for bygget (se tiltak x).
- c. *Tullinløkka/Historisk museum*: Etablering av forprosjekt for gjennomgang av tekniske rehabiliteringsbehov og nødvendige ombygginger i Historisk museum; tydeliggjøre og synliggjøre disse i den nye *Masterplan for UiOs bygningsmasse*, som UiO-styret skal sluttbehandle våren 2014.
- d. *KHMs museumsmodell*: Revisjon og ajourføring av «KHMs museumsmodell - grunnlagsdokument for videre konseptutvikling».
- e. *Generelt*: Aktiv oppfølging av museumsutviklingsarbeidet i samarbeid med UiO-ledelsen og Eiendomsavdelingen gjennom deltagelse i den sentrale UiO-styringsgruppe for KHMs museumsutbygging, og i planleggings- og brukerstyringsgrupper tilknyttet de ulike delprosjektene.

Frist for gjennomføring: a: Arbeid med visjonsdokument avsluttes 31.12.13 og oversendes KD innen 28.02.14; b: løpende i henhold til prosjektplaner fram til 01.03.15; c: 31.03.14; d: 30.06.14; e: løpende.

Ansvar: Museumsdirektøren, styreleder, stabsleder, prosjektleder stab m.fl. i samarbeid Eiendomsavdelingen og UiO-ledelsen.

Tiltak 48: Økernbygget - planlegging av ombygging, gjennomføring av flytting, utredning av støttefunksjoner

En intern KHM-utredning la høsten 2012 lagt frem en modell for endret bruk av KHMs magasinbygg på Økern. Det er i løpet av 2013 foretatt en rekke justeringer av modellen i samsvar med brukerbehov og premisser fastsatt av KHMs styre. Endelig modell ble godkjent av KHMs styre 20. september 2013. Modellen innebærer bl.a. flytting av hoveddelen av konserveringsseksjonens aktiviteter til Økernbygget, herunder den

arkeologiske konserveringsenheten i "konserveringsbrakka", Fr.gt. 3. I tillegg kommer fotografere, magasinforvaltere, REVITA-revisjonslinjer, prosjektpersonale store forvaltningsgravninger og lokaler for «Det røde rom». Det vil i 2014 være fokus på planlegging og gjennomføring av ombyggingsarbeidene. For KHMs del vil planlegging av flytteprosessen samt utredning av adm. støttefunksjoner og infrastruktur i det nye bygget være sentrale oppgaver. KHMs arbeid i prosjektet koordineres av en intern brukergruppe under ledelse av prosjektleder/dir.stab.

Hovedtiltak i 2014-15:

- a. Oppfølging av planleggingsarbeid for ombygging og bruksendring innenfor rammene av omforent arealdisponeringsplan, ivareta brukerbehov i ombyggingsprosess.
- b. Planlegging og gjennomføring av flytteprosess.
- c. Utredning av ordning for styring, drift og infrastruktur i det nye Økernbygget; nedsetting av arbeidsgruppe for utarbeiding av forslag til styrings- og driftsordning.

Frister: a: Løpende i 2014-15 iht. detaljplaner (byggeprosjekt avsluttes vår/sommer 2015); b: flytting gjennomføres sommer 2015, flyttelogistikk må være ferdig planlagt innen utløpet av 2014; c: arb.gruppe ferdig 30.06.14, styrebehandling høst 2014.

Ansvar: Stabsleder, prosjektleder/dir.stab, brukerstyringsgruppe i samarbeid med EA/UiO-sentralt og involverte seksjoner.

Tiltak 49: Oppgraderingstiltak Historisk museum

Det er store rehabiliterings- og ombyggingsbehov for Historisk museum (se tiltak x). Gjennomføringen av HMs rehabilitering vil ligge noe fram i tid. Uavhengig av det store rehabiliteringsprosjektet er det nødvendig å foreta raske utbedringer av de alvorligste tekniske manglene i bygget samt foreta tilpasninger som er forutsetninger for den videre utvikling og aktualisering av museets publikumsaktiviteter. En særskilt utfordring knytter seg til tilpasningen av KHMs basisutstillingsprosjekt til ombyggingsbehovene i HM på kort og lang sikt. Det ligger også en stor utfordring i at alle utbedringstiltak for HM er avhengig av prioritering og finansiering fra EAs side.

Tiltak i planperioden:

- a. Planlegge og gjennomføre tiltak for asbestsanering av utstillingssalene i samarbeid med EA, og i samsvar med behovene knyttet til planlagt utstillingsproduksjon.
- b. Gjennomføre utbedrings- og sikringstiltak i tilknytning til Frihets-/gullmyntutstillingen.
- c. Utbedring av arkivets lokaler i HM-kjelleren
- d. Oppfølging av EAs prosjekt for omlegging av ventilasjons- og klimaløsningene i HM
- e. Avklare med EA mulige rammer for realisering av KHMs prosjekt for etablering av kafé/kantine i Historisk museum (jfr. intern utredning). Avklare mulighetene for realisering av dette forut for HM-rehabiliteringen, evt. i modifisert form.

Frister for gjennomføring: a, b,c,d: Løpende i henhold til fastsatte prosjektplaner; e: avklaring i styringsdialog EA vår 2014.

Ansvar: Stabsleder, HMS-koordinator, seksjonsleder UPS og SF i samarbeid med EA sentralt og lokalt.

Det gode universitetet

UiO Mål: Universitetet i Oslo skal legge til rette for at studenter og ansatte skal realisere sitt potensial i et godt arbeids- og læringsmiljø.

Risikovurdering

Beskrivelse	Sannsynlighet	Konsekvens
Dårlig tilrettelagte arbeidslokaler med mangelfull oppfylging av HMS-krav. Flytting av aktiviteter og personale til Økern forsterker et allerede stort problem med stor fysisk spredning på mange lokaler.	Moderat/Høy	Dårlig arbeidsmiljø som sliter på de tilsattes helse, motivasjon og arbeidsglede. Forutsetningene for intern samhandling svekkes.

Beskrivelse	Sannsynlighet	Konsekvens
Underbemanning kan føre til urealistiske forventninger til den enkelte arbeidstaker. Det er også fare for at den enkelte arbeidstaker selv tar for stort ansvar i forhold til de mange, ugjorte oppgavene som følge av underbemanningen. Lederne er ikke tydelige nok på hvilke arbeidsoppgaver som skal prioriteres.	Moderat/Høy	Høyt arbeidspress, enten som følge av andres eller egne forventninger, vil bidra til utslitte og mindre tilfredse ansatte ved KHM.

KHM-strategi

KHM skal sikre at alle ansatte har et godt og funksjonelt arbeidsmiljø der trivsel og moderne HMS-krav er ivaretatt.

Tiltak 50: Evakueringsplaner for HM og VSH - fullføring av prosjekt

Som del av arbeidet med utarbeiding av lokale beredskapsplaner for KHM ble det i perioden 2007-2009 gjennomført et stort prosjekt for utvikling av et planverktøy for evakuering av samlingene i KHMs museumsbygg ved brann, terrorhandlinger m.v. Grunnet KHMs finansielle problemer ble prosjektet i 2009 stilt i bero. Etter søknad har KHM over budsjettet for 2014 mottatt et engangstilskudd på 1,5 mill. kr. til slutføring av prosjektet. Arbeidet vil dels gjelde ferdiggjøring av eksisterende planverk, dels innkjøp av utstyr til salene og dels gjennomføring av evakueringsøvelser.

Tiltak:

- Slutføring av planverk for evakuering fra KHMs utstillingssaler, innkjøp av redningsutstyr til utstillingssaler og gjennomføring av evakueringsøvelser.

Frister: 31.12.14

Ansvar: Stabsleder og HMS-rådgiver i samarbeid med seksjonsleder SF, KHMs sikkerhetsutvalg, EA-sikkerhetsrådgiver og eksterne konsulenter.

Tiltak 51: Oppfølging av sikkerhetstiltak i KHMs utstillingsbygg

Det har de siste årene vært øket fokus på sikkerhet og beredskap både fra sentrale myndigheters og fra UiOs side. Det er også utfordringer ved sikkerhetshåndteringen i den til dels gamle bygningsmasse KHM i dag besitter. Det har derfor vært økt innsats fra UiO og KHM på dette området i 2013, og da særlig med henblikk på sikkerhetsutfordringene knyttet til Frihetsutstillingen i 2014.

Tiltak:

- Iverksette plan for sikkerhets- og beredskapstiltak for HM i samsvar med risikoanalyse utarbeidet i samarbeid med EA og ekstern konsulent.
- Gjennomføre identifiserte behov for bygningsmessige sikringstiltak i KHMs ulike bygg i samarbeid med EA-sentrum.

Frister: 31.12.14.

Ansvar: Stabsleder og HMS-rådgiver i samarbeid med EA, KHMs sikkerhetsutvalg og berørte seksjoner

Tiltak 52: Videreføre undersøkelser av giftstoffer i etnografisk materiale

Det ble i 2013 gjennomført undersøkelser av giftstoffer som tidligere har vært brukt til insektbekjempelse i de etnografiske samlinger. HMS-tiltak i henhold til anbefalinger etter foretatte undersøkelser er iverksatt. Det er nå nødvendig å videreføre dette arbeidet gjennom et prosjekt for systematisk identifisering av pesticider i den etnografiske pelssamlingen, og oppfølgende merking av pelsen. Et viktig arbeidsredskap for dette vil være anskaffelse av en XRF-maskin.

Tiltak:

- Gjennomføre prosjekt for systematisk identifisering og merking av pesticider i den etnografiske pelssamlingen.
- Utrede alternativer for finansiering av innkjøp av XRF-maskin.

Frist for gjennomføring: 01.05.2014

Ansvar: Seksjonsleder SF, HMS-rådgiver

KHM-strategi

KHM skal være en arbeidsplass som stiller høye krav til ledelsens og de ansattes kompetanse, innsats og resultater og samtidig legger til rette for at den enkelte medarbeider får gode muligheter for videre kvalifisering og utvikling.

Tiltak 53: Strategiske opplæringstiltak for ledere og KHM-medarbeidere

Det pågående omstillingsarbeid, jfr. funksjonsanalysen, nødvendiggjør strategiske opplæringstiltak både for KHMs ledere og medarbeidere. Gjennom arbeidet med ny kompetanse- og rekrutteringsplan for KHM i 2014, vil opplæringsbehov og kompetanseutviklingstiltak bli vurdert i sammenheng med hovedmål og satsinger i den nye «Strategi 2020» og i de øvrige nye strategidokumentene. Det vil uavhengig av dette være behov for å gjennomføre opplærings- og kompetanseutviklingstiltak på løpende basis, men disse må i hovedsak finne finansiering gjennom UiO-tilbud eller innenfor rammene av seksjonenes og budsjettenhetenes egne budsjetter. Et viktig tiltak på alle plan vil være å styrke kompetanse innen prosjektarbeid og prosjektledelse.

Tiltak i 2014:

- Videre deltakelse fra aktuelle forskningsledere ved KHM i UiOs opplæringsprogram for forskningsledelse.
- Kartlegge behov og planlegge opplæringstiltak innen prosjektarbeid for KHMs ulike kategorier av medarbeidere.
- Videreføre KHM-deltagelse for 1-2 personer i EAs nye prosjektlederskole.
- Kartlegge kompetanse- og opplæringsbehovet for KHMs konservatorer. Utarbeide plan for kompetanseutvikling, og bygge denne inn i den nye kompetanse- og rekrutteringsplan (jfr. tiltak x)

- Opplærings- og kompetanseutviklingstiltak i forlengelsen av prosessen rundt funksjonsanalysen.

Frist for gjennomføring: Løpende, avhengig av UiO-fremdrift, budsjetterammer og interne KHM-prosesser.

Ansvar: Museumsdirektøren, ass.direktør og personalleder i samarbeid med berørte seksjonsledere.

KHM-strategi

Skape større grad av fellesskapsfølelse på tvers av seksjoner og individuelle ambisjoner.

Tiltak 54: Oppfølging av funksjonsanalysen - kultur- og organisasjonsbyggende tiltak

KHMs nye organisasjon trer i kraft 1. januar 2014. De mange endringene berører ledere og ansatte på flere måter enn den tekniske flyttingen til nye administrative enheter. Det er derfor nødvendig å gjennomføre tiltak som kan sikre at understøttelsen for den nye organisasjonen og nye «kulturen» kan opprettholdes.

Det vil derfor vinteren/våren 2014 bli gjennomført et felles «kick-off-arrangement» for alle KHM-ansatte. Arrangementet vil ha fokus på visjon og verdier for det nye KHM, på hva vi har ønsket å oppnå med endringene som er gjennomført og på våre mål for den videre utviklingen av KHM.

Det vil også være nødvendig at de nye lederne av seksjonene og KHMs ledergrupp(er) er bevisst behovene for kultur- og relasjonsbyggende tiltak.

Tiltak:

- a. Gjennomføring av et felles «kick-off-arrangement» for ny KHM-organisasjon. Arrangeres i 2014 som en utvidet versjon av den årlige «HMS-dagen».
- b. Iverksetting av kultur- og relasjonsbyggende tiltak i regi av seksjonene og ledergruppen

Frist for gjennomføring: a: 30.06.14; b: løpende

Ansvar: a: Museumsdirektør, ass.direktør, prosjektgruppe FA; ledergruppen.